

★ ★ ★ ★ ★ POSPEŠITE ZMAGO AMERIKE S KUPOVANJEM VOJNIH BONDOV! ★ ★ ★ ★ ★

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI I N URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽBE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

KUPUJTE VOJNE BONDE!

ŠTEV. (NO.) 140

CHICAGO, ILL., TOREK, 28. SEPTembra — TUESDAY, SEPTEMBER 28, 1943

LETNIK (VOL.) LII.

Nemški umik v Italiji in Rusiji

RUSI OSVOBODILI VSE OZEMLJE DO REKE DNJEPRA

Moskva, Rusija. — Ruske armade so napredovalo tekom zadnjih tri dni za več, kakor 45 milij vse skozi od Smolenska dol do Dnepropetrovskega. Skoro na vsej črti so dosegli reko Dnjeper, ki izvira nad Smolenskom in gre potem nekaj časa proti zapadu nakar se obrne proti jugu zapadno od Gomela, dol mimo Kijeva, nato krene južno-vzhodno do Dnepropetrovskega, nakar se zopet obrne proti jugo-zapadu dol in Črno morje. Nemški beg se je vrnil zadnje dni v takem tempu, da so jih Rusi komaj dohajali. Smolensk so prepustili skoro brez vsakih bojev še zadnji petek. Resnejše pa se Nemci upirajo rusemu pritisku ob reki Dnjeper, kjer so pripravili obrambe, misleč, da bodo tu vzdržali dalj

časa, kar bo pa težko, ker ruske armade so izborni oboroženi, pa tudi v premoči. Nemci računajo, da bodo na krajsi liniji lažje vzdržali, toda krajsa linija bo tudi za Ruse in obojestranska moč bo zopet v isti blinci, kakor preje.

Zadnja poročila omenjajo, da so Rusi prestopili reko Dnjeper na šestih točkah v okolici Kijeva, za katerega divijo zdaj krvavi boji. Mesto Kijev (Dalje na 6. strani)

Na Novi Guineji ne zavrejo ničesar, marveč shranjuje vsak košček stare kovine za nadaljnjo uporabo. Može v Avstraliji sbitijo zaboje, pole ne vsakovrstne kovinske navlake, da jo pošljemo domov, kjer bo vse novo pretopljeno in zopet uporabljeno.

NEMŠKI UMIK V JUŽNI ITALIJI IN DRUGE VESTI

Zavezniški stan, Afrika. — Nemški odpor proti Zavezniškim v južni Italiji je začel popuščati. Umaknili so se za več, kakor 25 milij v notranjost in proti severu. Prepustili so 13 letalskih postaj s čemer so Zavezniški veliko pridobili. Do zdaj so Zavezniški zavzeli južni del italijanskega polotoka, ki je podoben obliku škornja in sicer do točke med Salerno in Neapeljom preko celine, kakor bi odrezali nogo nad stopalom preko celine. Na več krajih imajo Nemci prav hude težave z jugoslovanskimi gerilci. O hudih bojih poročajo, da divlja za Reko in Sušak in vse dolje po dalmatinškem obrežju. O bojih in spopadih poročajo tudi iz Julijanske Krajine in iz Slovenije. Nemci 30 milij od jadranske obale, so Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji.

Novi dogodki so nastali zadne dni na Balkanu. Poroča se, da se Nemci tudi že izpraznili, kar je znamenje, da se Nemci nimajo namena držati v južni Italiji. Od tu bo začela borba za Rim in višje kraje v Italiji

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891
Izhaaja vsak torek in petek.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891
Issued every Tuesday and Friday.

Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:
Za celo leto ..... \$4.00 For one year \$4.00
Za pol leta ..... 2.00 For half a year 2.00
Za četr leta ..... 1.25 For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evrop: Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto ..... \$4.50 For one year \$4.50
Za pol leta ..... 2.25 For half a year 2.25
Za četr leta ..... 1.50 For three months 1.50

Dopisni so prošenji, da dopise pošljemo vedno malo prej, ker zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejšnji teden. Za petkov številko pa najkasneje do srede jučra. — Na dopise brez podpisa se ne odzira. — Rokopis uredništva ne vraca.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, da kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

TEZKOČE MED DRUGIMI IN NAMI

Propaganda v Berlinu pripoveduje Nemcem, da so Amerikancev sama usta. O Angležih tuli še vse kaj manj vrednega. Morda malo zadene pri amerikanskih ustih: vsak hoče biti strateg, diplomat, politik, ako ni izmed teh vrst, in tisti, ki so v teh vrstah, so baje vsi le šušmarji. Je nekaj na tem in propaganda ni le prazna. Ampak Berlin pozabi, da je nekaj zelo važnega pri besedičenju, ker besedičenje predpostavlja svobodo, in pri svobodi je tako, da lahko kdo le besediči, udari pa tudi, kadar je treba. Zato bo ostala berlinska propaganda o besedičenju na cedilu. Svoboda pri besedičenju je dragocen zaklad.

Tudi na našem domaćem vrtu je precej nekega marvanja — ne trdim, da bi bilo le besedičenje — kako utegne biti pri Slovencih, kdo jim bo pomagal.

Pri jugoslovanski pomoči, namreč, ali pride do druge Jugoslavije, so izgledi hudo mrsavi. Pri Srbih je še nekaj, dosti ne, pri Hrvatih je sodba težka. Vsaj tisti Hrvatje, ki se smatrajo skoroda za edine prave zastopnike Hrvatov, tu in tam, pravijo, da mora biti Velika Hrvaska, in ce bi ta nastala, je Jugoslavija za vedno pokopana. Hrvaska mora biti, in naj gre ves svet žabam pet. Slovenci so za Jugoslavijo, ker je izginila, ko je še bila, je bilo tako tak... težkoče pa so radi kraljevine, ker mnogi pričakujejo raj, ce bi bilo vse republikansko. Morda premosti vse težkoče — demokracija, in le tu je nekaj opravičenih upov pri vseh težkočah.

Z jugoslovansko samopomočjo je bolj klaverno, še drugi naj bi pomagali.

Tu je največ marvanja. Eni pravijo, da more in sme pomagati le Amerika z Anglico vred, drugi pa špegajo bol proti Moskvi, in že radi upov na pomoč, ko pomoč še ni, je med nami precej nekega fajta. Pomoč iz Moskve sploh ne sme biti, trdijo neki. "Ako pride Stalin (v Ljubljano), je najbolje, da se pripravimo na smrt," vidim zapisano. Well, roba je danes še negotova na obe strani. Ce pride do amerikanske pomoči, upamo, da bo najboljša. Ali je treba fajta? Ampak Stalin je čuden možakar, da so stekali glave skupaj v Quebecu in jih stikajo zdaj v Washingtonu. Ne gre le za Slovence, gre za vse kaj drugega. Kaj, ko bi le prilomastil v Ljubljano? Ali bi priprava na smrt pomagala?

Razno marvanje ima svoj pomen in svoje mesto, ampak poleg marvanja je treba še vse kaj drugega. Amerikanici govorijo, udarijo pa tudi. Ali vidite?

JAJCE JAJCU PODOBNO

Tiste baltičke državice delajo mnogim dosti preglavic. Pišejo dolge članke o samoodločbi, svobodi, Atlantskem čarteru, pravica manjšine, političnem vplivu močnejših sosedov, zavarovanju zoper napade, sanitarnem kordonu, and what else. Ali jim gre res za vse to, o čemur tako skrbno razmotrovijo? Morda, upajmo. Gre pač za Rusijo, ki preti te državice požreti. Tako vsaj trdijo, ako uspe Rusiji. Well, danes se more nekaj le zabeležiti, dejstev še ni. Nihče ne more določeno trditi, da bi Moskva res ne pozrla teh petelinčkov, vsekakor je pa tudi le gola trditev, da jih bo pozrla, saj bi vzelo še trdega dela, da jih iztrga iz nemških krempljev. Niti želja ne pomaga. Vsak razsoden človek bo želel, da bi Moskva dala pravice vsem, kakršne jim grejo, ako bi prišli pod rusko območje iz namenov, kakršne Moskva navaja za varnost pred ponovnim napadom za njeno rusko ozemlje. Ali bo Moskva pravčna? Kdo ve danes?

Gre pri vsem tem za Anglico in njen vpliv, Amerika je samole poleg Anglike, in tu je pes pokopan. Naletijo na sličnosti: tudi Anglia je tako postopala in bo tako posto-

pala radi varnosti vsaj, in Amerika je tako postopala in bo tako postopala! Dejstva so tu, ne gre le za kako uglasjanje. Ako bo Rusija tako postopala, je jajce jajcu podobno. Prekerna zadeva, vroča kaša. Jajce jajcu podobno. Well, ker gre za Rusijo, ne za Anglico pri sličnosti takih jajčkov, najdejo taki, ki so v skrbe pri baltičkih državicah od strani Rusije, da je na jajčku pri Rusiji še dlačica, in zato jajček ni jajčku podoben!

Eh... in zgodovina je sitem dokument, ker zgodovina spričuje, da je Anglia z jastrebom očmi gledala na vsako gibanje Rusije in zajevovala, kjer je le mogla, in ker zgodovina tudi uči, ne bo šlo toliko za svobodo ali dobrobit teh baltičkih državic, gre pri vsem le za to, da bi za Rusijo in njeni varnosti ne odpadlo preveč. That's all.

KRATKE NOVICE IN ODMEVI

Joliet, Ill.

Nastopila je hladna jesen. Vročina je ponehala. Vsako leto so šolski otroci ob tem času morali par dni izostati iz šol, toda letos tega ni bilo potreba, ker je hladno vreme tako hitro nastopilo in ostalo brez posebne izprenembe.

V naši naselbinibl letos ni bilo kakih izrednih piknikov. So že bili, toda ne kakor prejšnja leta. Sicer pa so imeli vkljub temu dokaj dober promet ali business. Kaj hočemo, teh petstovantov, ki so zdaj na vojski, se že pozna vseposvod.

Dne 17. t. m. se je pripetila avtomobilска nezgoda. Edward Baudek, star še 21 let, se je tako neprevrnil vozil po Collins cesti, da je zavozil v neko drevo in je bil hipoma usmrčen. Šlo je, kako uiti lockportskim policijem, ker so bili mnjenja, da je voznik prenagli gonil skozi mesto, cesar se je dotlenik zavadel in jo je baje ubral prenaglo, da ni niti križišč, kaj še druge stvari na cesti opazil. Sreča, da se je to zgodilo zarana, ko itak nihče po ulicah ne goni.

Umril je po doljšem bolehanju znani brivec g. John Langflus. Dočakal je starost okoli 60 let. Doma je bil nekje od Ljubljane, odkoder je prispel sem pred 40 leti. Bil je prava stara korenina, karor so ga mnogi naši poznali. Mnogo se za politiko ni brigal, vsled tega je veljal pri obeh strankah. Vsekakor si je zaslužil, da ga so čisli na obeh krajev. Poleg vduve pa zupča še par hčera.

Vsako leto se v tej sezoni počaka takozven prehlad, ki mu pravijo senena mrzlica, da ljudje kihajo in se sučejo okoli, da je veselje. Eni trdijo, da jim pomaga, če gredo na posete v daljne kraje. Čudno pa je to, da tudi tam imajo tak prehlad. Kadar pa prvi mraz pokrije dolince, pa so zopet na konju. Vsekakor je to čudna bolezna, ki nekaterje ljudi zadene vsako leto koncem poletja. Kako se jo je odkrižati, ne pove nobena praktika.

Vojška je čedalje bolj čudna, odkar so se Lahi podali. Vrag jih naj razume, kaj si mislijo. Lahi so verolomni in ne bodo niti dobrega storili niti za sebe in ne za druge. Zdaj se suče, kako bi najboljše izpadli. Vse kaže, da bodo tudi v bodoče Lahi držali ugrabljenje slovenske in hrvatske bisere, če jim bo šlo na roko. Seveda, ne vemo, kako, se bo stvar še zasukala.

Hitler se še ni pokazal na svetlo. Pišejo sicer, da je to in ono izjavil, toda ni nič verjetnega.

Na slovensko politiko ni dati počenega centa. Vse se nekam suče, da ne vemo, kaj bi počeli. Najboljše bo čakati nekoliko letnega, da se omrežje kam razprsi.

Nastopil je čas tretjega vojnega posojila. Kupujmo bonde

in znamke, da bo te morije čimprej konec.

Naročnik.

PISEMSKA ZVEZA S SLOVENIJO

Sheboygan, Wis.

Poročilo iz domovine je zadnji teden prejela Mrs. Joseph Tevsh, po domače Škofovca Minka iz Lokrovca pri Celju. Pismo je bilo poslano potom Mednarodnega rdečega križa. Pismo je postal stric od Mrs. Tevsh. Oddano je bilo v Maribor 5. maja 1943.

Pismo vsebuje kratko poročilo o sorodnikih: "Oče, mati, brati in sestre živijo v Celju. Samo brat Pepi je pri vojakih. Vsi so zdravi in opravljajo svoje delo kot poprek. Starši so preskrbljeni." — To kratko poročilo je Mrs. Tevsh zelo razveselilo, saj ji je povедalo, da so njeni ljubi starši, brati in sestre še živi. Slišala ni o njih že dve leti.

Vsakdo lahko piše svojim sorodnikom v starejši kraj potom Ameriškega rdečega križa. Vsaka postojanka te organizacije ima na razpolago forme, na katere sestavite svoje pismo, ki pa ne sme vsebovati več kot 25 besed. Pismo je lahko sestavljeno v slovenščini, vendar mora biti priložen tudi angleški prevod. Lahko pa se sestavite pismo v angleščini. Razume se, da je potem tako pismo v domovini prestavljeno v slovenščino, predno je izročeno sorodnikom.

Poslužite se Rdečega križa za poizvedbo o vaših sorodnikih.

Marie Prisland.

V SPOMIN PRIJATELJICI

Johnstown, Pa.

Jesen je tukaj, mesec septembra, ko sadje dozoreva in pada z drevja. Tako nekako je tudi z nami slovenskimi naseljeni, ki smo pred 30 ali več leti prišli preko velike luže v novo domovino Ameriko. Tako smo bili mladi, močni in polni nad, kot mesec majnik, a danes — jesen! Smrt pobira naše ljudi, karor kmet sadje v jeseni. Komaj se posuše solze na sveži gomili, odpre novi grob žalost in jok sosedni družini.

V juliju je umrla ga. Apolonija Prosen, avgusta Anton Logar, 14. septembra pa je bila položena k večnemu počitku ga. Jozefka Gačnik.

Pred nekaj meseci, ko smo bili slučajno skupaj na nekem pogrebu, je pokazala na oddelku pokopališča, rekoč: "Tukaj bo pa najin dom po smrti. Bog zna, kdo bo prvi, jaz ali moj mož." Danes, žal, že počiva njen truplo v omenjeni zemlji, mož in otroci pa točno solze nad izgubo žene in matere.

Pokojna je bila rojena v Škocjanski fari na Dolenjskem. V Ameriko sta prišla z možem Frankom leta 1902. Dočakala je 69 let. Zapušča moža, stiri sinove in dve hčeri, ki so vsi

poročeni; zapušča tudi več vnukov. Spadala je k oltarnemu društvu K. M., k SNPJ in k SZZ, katere članstvo jo je spremjalo na zadnji poti. Popokana je bila iz cerkve Sv. Terezije.

Bila je splošno priljubljena in spoštovana v življenju. Ni se mešala v zadeve drugih. Z vsakim, brez razlike, je bila prijazna in postrežna, zato so jo vsi spoštovali, kar se je videlo ob krsti, ki je bila obsevana s cvetjem in venci; tudi duhovni venci za svete maše so bili častno zastopani. Pogrešala je ne bo samo družina, pač pa tudi številni prijatelji in sosedje. Amerikanski Slovenec je izgubil zvesto članico in zagonitnico.

Naj je bila lahka ameriška gruda, duša pa nač uživa placično v nebesih. Preostalom pa je bila iskreno sožalje.

K. M.

ŽIVELA ŽENIN IN NEVESTA!

North Chicago, Ill.

S slovesno sv. mašo v cerkvi Matere Božje v Warkeganu, Ill., se je v nedeljo 5. septembra Miss Mary Opeka, hči Mr. in

Miss Mary Opeka

Mrs. Frank Opeka Sr. iz 403 10th St., North Chicago, Ill., poročila s Petrom Jakubowiczom. Rev. M. J. Hiti, župnik waukeganské farje, je bil celebrant pri slovesni sv. maši in je vodil poročne obrede. Nevesto je izročil ženinu njen oče; njena sestrica, Miss Dorothy Hodnik, je bila družica; Edward Turek pa je bil tovarš ženine. Komaj se posuše solze na sveži gomili, odpre novi grob žalost in jok sosedni družini.

Popodne je bil ženitovanjski obed za novoporočenca, svete in obe družini. Mladi pa je zelo poznal po North Chicago in Waukeganu in veliko število znancov in prijateljev, ki so prišli častitati novoporočenemu zvečer, ko se je vršil sprejem na Opekovem domu. Zenin je sin Mr. in Mrs. A. Jakubowicz iz 1316 Victoria St., North Chicago.

Novoporočenemu naše najiskrenje častitev!

Poročevalc,

PROŠNJA ZA MILODARE

St. Louis, Mo.

Iz Misijona Sv. Gabriel, Južna Afrika, piše sestra Baldina iz Družbe Predragocevne Krvi Jezusove:

"Najpotrebnejši stvari

manjka v tej tako ubogi misijonski postaji. Izgubili 15 glav živine zavoljo "jiggers" je bila velika velika nesreča, ker naši edini dohodki so bili prodaja mleka. Strašna huda ura je uničila polja za seno in žetev. Mi smo prisiljeni zapreti šolo, ker nimamo živeža za otroke. Kristjani in pagani pripadajo naši.

Cleveland, O. — Te dni je na Kent State univerzi graduirala Anna Prosen, hči Mr. in Mrs. Ludwig Prosen iz 19716 Arrowhead Ave. Zanaprej se namerava posvetiti zdravniškemu študiju.

Slovenski pouk se prične

New York, N. Y. — Po začetki Združenih društev v New Yorku bomo imeli tudi letos pri nas slovensko šolo. V soboto 18. septembra se je vršila v Slovenskem domu seja med starši otrok in učiteljcami.

Ranjen na Guadalcanalu

Biwabik, Minn. — Pvt. Tony Stager, sin družine Mr. in Mrs. Peter Stager Sr. iz Belgrade, Minn., ki spada v cerkvju sv. Janeza Krstnika v Biwabiku, Minn., je bil ranjen v boji na Guadalcanalu; tako sporoča Vojni oddel

**THE
WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION**
Founded on Democratic
Principles, disregarding Class,
Political and Partisan Beliefs
and Opinions.
Formed solely for Mutual
Benefit of the members and
their beneficiaries and not
for profit.

FATERNAL VOICE

A DEPARTMENT OF AMERIKANSKI SLOVENEC

Monthly English Section — Dedicated To the English Speaking Members Of Our Association

Our Motto: **BROTHERHOOD, LIBERTY AND PROGRESS**

BE A LOYAL BOOSTER

SUPPORT YOUR ASSOCIATION

CHICAGO, ILL., TUESDAY, SEPTEMBER 28, 1943

FATERNAL VOICE

(ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department, and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and cooperation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.
5. Hand changes of addresses to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEC, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.
6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 16th day of the month.

Send all communications to:
FATERNAL VOICE
GEO. J. MIROSLAVICH, Editor

TO UNITE OUR WHOLE MEMBERSHIP AND DEVELOP FRATERNITY, BROTHERHOOD AND COOPERATION

The heading of this editorial is a phrase taken from the first paragraph in the editor's block just above this column. The entire paragraph gives a pretty good idea as to the policy of this English section published once each month.

This is the sixty-first issue of the Fraternal Voice. With the starting of the first issue just five years ago this month, we had hoped that the supreme officers, lodge officers and many other members would use this page for what it was intended. But the percentage of those who took advantage of the mouthpiece, or "voice", of our Association was very, very small. Today the interest in the official organ is at a very low ebb.

Your editor was merely supposed to accept the articles, news items, notices, etc., from the individual officers and members and arrange them into the English section, then see that the rest of the space was filled in with appropriate reading matter in accordance with the object and intent of the page. Frankly speaking, nearly 98 percent of the space had to be filled almost every month.

We are certain that every supreme officer has a message to convey to the rank and file, or at least it is his duty to boost the campaign and write on fraternal matters that would be of benefit to the Association. Lodge officers must indeed have something of importance for every member of their lodges whom he cannot contact in person, but who might read his message in the official organ. Supreme and lodge officers, at least, should furnish him one of the official organ although any member is welcome to submit his items, editorials or articles of interest concerning his lodge or the Association. We invite and urge them to do so.

The official organ is the medium through which the most members may be contacted. We are very anxious that they be informed of what is being done. Your thoughts, opinions and whatever you may have in mind to convey to your fellow members cannot be printed unless you send it in. Unless the membership takes a better interest in the official organ (Fraternal Voice) steps may have to be taken at the next Supreme Board meeting to abolish it, or try some other plan to "develop fraternity, brotherhood and cooperation." Think it over!

"THOU SHALT LOVE THY NEIGHBOR AS THYSELF"

President Franklin D. Roosevelt has on many occasions with beautiful expressions shown that he is really a fraternalist at heart.

In his Ottawa address last month, the President stated that he would rather be a builder than a wrecker, hoping always that the structure of life is growing — not dying.

The president closed his memorable address with the following words: "Some day, in the distant future perhaps — but some day with certainty — all of them will remember with the Master — 'thou shalt love thy neighbor as thyself'."

Without that love no two persons, no few or group of persons, no family, neighborhood or organization could long last and succeed in peaceful existence.

There will be permanent peace in the world only when the nations as a whole practice that neighborly love and fraternal brotherhood. Here is where the fraternal societies can contribute a great deal, by practicing their teachings—sincerely—and bringing it into every home of its members; that true spirit of brotherhood is indispensable.

A nation with the majority of homes being really fraternal-minded—like American homes—is a nation safe and secure. Let us revive that old neighborly, folksy atmosphere and openly practice genuine brotherhood within the WSA like we used to, — and we'll be happier individuals and more satisfied and contented fraternal followers.

From the Office of the Supreme President WSA.

The year of 1943 had been dedicated to 35th Anniversary of our beloved Association. The Supreme Board and quite a number of lodges have done their utmost to make this 35th Anniversary Campaign a great success. However, regardless of the amount of work that is being done by the Supreme Board and these outstanding lodges, and regardless of the fine inducements that are being offered, it is still up to the rank and file of the WSA to make the 35th Anniversary Campaign a great success. Always remember, that as a member of our fine Association you are a part of the future of our Association. Yes, it is your duty and my duty to do all in our power to bring the present 35th Anniversary Campaign to a successful conclusion. Some, in fact, 8 lodges have shown real fraternal interest during the past 8 months, (Nos. 3, 41, 1, 33, 38, 16, 17 and 14). Other lodges were more or less lax in their activities during the past 8 months. You can readily see that up to this date there are only a handful of lodges that really showed some real interest in our present outstanding campaign. There is no reason in the world why each and every lodge in our Association cannot make a good showing, especially today, when working conditions are at their best. I shall have a great deal more to say regarding certain lodges in our Association which I know could do some wonderful work for the

Prizes and Commissions in Campaign

There will be seven prizes awarded the lodges obtaining the most new members by the end of the 35th Anniversary Campaign on December 31, as follows: \$75.00; \$65.00; \$55.00; \$45.00; \$35.00; \$25.00; and \$15.00. A lodge must obtain the quota of 25 to be eligible to compete.

To each and every lodge (in addition to above prizes they may win) enrolling 200 members and extra prize of \$250.00 will be given. The lodge securing the most new members will take possession of the Matt J. Kochevar Championship Trophy. Both adult and juvenile members are counted in the totals.

For all the classes of adult insurance and for the juvenile insurance only in the 20-year endowment and payment classes a sum of \$1.00 will be paid for \$250.00 insurance written, \$2.00 for \$500.00 and \$3.00 for \$1000.00. Proposers of juveniles in the JA—children paying 15¢ monthly—will receive 75¢ for each one admitted.

Juveniles may be written into the Juvenile Department at birth anywhere in the country at the present time. One month's free dues will be given juveniles who enter during this campaign and only those who enter the J. A. 15¢ per month class.

Three Star Lodge No. 33

Our last regular meeting which was held September 8th, was, I am happy to say, very well attended. Among other important subjects which were brought up for discussion, was the special assessment which is to be paid by the membership to defray the expenses involved with any deceased member of our lodge. It was passed by a unanimous vote that each member pays the sum of 25 cents into a special fund to defray the expenses for any member that may pass away in the future. The only members exempted to the above rule are the members now in the armed service and those living outside of our jurisdiction. Therefore, you are kindly requested to pay the above assessment to your secretary at your earliest convenience.

Condolences

The officers and members of the Three Star Lodge, No. 33, WSA wish to extend their deepest sympathies to the family of our recently deceased member, Joseph Nemanich.

Brother Joseph Nemanich was called to his Eternal Reward on August 25th and the funeral was held from St. Stephen's Church on Monday, August 29th.

May his soul rest in peace.

Fraternally yours,
LEO JURJOVEC, Sec'y.

Please Cooperate To revise Mailing List

All secretaries are requested to every month obtain the last address of every member when they pay dues. This applies to both adult and juvenile. If it is found that the address given is different from the one on the records, then please send the new address to Amerikanski Slovenec, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

The latest address of every suspended member, both adult and juvenile, should be sent in with the monthly report to the Supreme Office.

The latest and correct addresses are very important as it saves time, work and expense to the Supreme Office, the publishers and the lodges.

Our weekly official organ is dated as of Tuesday and should reach all adult members every week, excepting that the 3rd Tuesday is omitted when there are five Tuesdays in the month. The Fraternal Voice (English Section) is dated the last Tuesday of the month and in addition to the weekly adult mailing list this issue goes into the homes of juveniles whose parents are not members.

Writers must have all copy and material for the weekly paper in the office of Amerikanski Slovenec not later than on Friday morning of week before issue. See editor's block in this issue for deadline for Fraternal Voice for which copy must be sent to 3360 Vine, Denver, Colo.

OUR 35TH ANNIVERSARY CAMPAIGN

the reconstruction period following our victory in the war. Our WSA will be fit and ready.

Eight Months of Campaign

You are invited to examine "The Spotlight" to see how the leading producers in the campaign are lined up for the prizes. The first six lodges on the list have qualified by reason of obtaining the quota of 25. Lodge No. 17 has only one more to go, No. 14 needs 3 and No. 59 needs 10 more.

The eight months of the campaign produced a total of 494 new members. This is much better than for the same period of last year, although we have not quite reached the halfway mark towards our goal of 1000 for the campaign. We are confident that the membership will get into the spirit of the object of the campaign and each one strive to get at least one member. Such action would realize the "35 new members for every lodge in the Campaign" and most certainly would result in doubling our quota for the year. Loyal effort on the part of each member would enable his or her lodge to win one of the prizes, and there is a possibility that the lodge would earn the extra gift of \$250.00 offered for obtaining 200 members this year.

It is expected that the records of the remaining four months will show splendid results and that when the campaign ends on December 31st it will go down in the Association's history as the best. In no better way can our 35th Anniversary year be observed.

BOOST OUR JUVENILE DEPARTMENT—THE FUTURE OF OUR ASSOCIATION

THE SPOTLIGHT

WESTERN STAR LODGE NO. 16 of Pueblo, Colorado, is in the "spotlight" for enrolling the most new members in the month of August, 4 adults and 3 juveniles.—Total of 7.

Trail Blazers Lodge No. 41 of Denver, Colo., is second with 2 adults and 4 juveniles.—Total of 6. St. Martins Lodge No. 1, Denver, Colo., with 1 adult and 4 juveniles, and Slovan Lodge No. 3, Pueblo, Colo., with 5 juveniles are tied for third.

TEN LEADERS IN 35TH ANNIVERSARY CAMPAIGN

	Adult	Juvenile	Total
1. Slovan No. 3, Pueblo, Colo.	10	65	75
2. Trail Blazers, No. 41, Denver, Colo.	15	54	69
3. St. Martins No. 1, Denver, Colo.	5	39	44
4. Three Star No. 33, Chicago, Ill.	5	28	43
5. Slovenska Edinstvo No. 38, Diamondville, Wyo.	5	26	33
6. Western Star No. 16, Pueblo, Colo.	14	18	32
7. Hrabri Slovani No. 17, Frederick, Colo.	5	19	24
8. Slova Slovenske No. 14, Helper, Utah	9	13	22
9. Golden Eagle No. 59, Central City, Colo.	2	13	15
10. Planinski Bratje No. 5, Leadville, Colo.	2	11	13

SLOVAN LODGE NO. 3, PUEBLO, COLO., LEADS FOR KOCHEVAR TROPHY WITH 75 MEMBERS

HONOR ROLL

TEN LARGEST ADULT MEMBERSHIPS

Trail Blazers No. 41, Denver, Colo.	244
Western Star No. 16, Pueblo, Colo.	234
Slovan No. 3, Pueblo, Colo.	232
St. Martins No. 1, Denver, Colo.	202
Queen of Holy Rosary No. 7, Denver, Colo.	158
Planinski Bratje No. 5, Leadville, Colo.	148
Three Star No. 33, Chicago, Ill.	136
Neprednji Slovenci No. 9, Canon City, Colo.	126
North Eagle No. 21, Ely, Minn.	120
Slovoda No. 36, So. Chicago, Ill.	120

TEN LARGEST JUVENILE MEMBERSHIPS

Three Star No. 33, Chicago, Ill.	344
Trail Blazers No. 41, Denver, Colo.	303
St. Martins No. 1, Denver, Colo.	258
Western Star No. 16, Pueblo, Colo.	232
Slovan No. 3, Pueblo, Colo.	175
Slovoda No. 36, So. Chicago, Ill.	161
Planinski Bratje No. 5, Leadville, Colo.	108
Slova Slovenske No. 14, Helper, Utah	86
Slovenska Edinstvo No. 38, Diamondville, Wyo.	84
Hrabri Slovani No. 17, Frederick, Colo.	74

SUCCESS FROM WEAKNESS

A man's first taste of success brings out weaknesses as well as strength. If he takes the attitude that he has success coming his way, he is through. Whatever your job, your first success in it puts you on the spot. Those who are watching you know you have your greatest problem. If you buckle down, work as hard and try twice as hard to make one successful effort the stepping stone to the next, you have met the severest test of life.

—The Red Barrel.

LUCKY THAT DOOR HASN'T CLOSED ON YOU

Objection: "I have been called on several times recently."

Answer: "You are to be congratulated that life insurance men are still calling. There are hundreds in this town on whom we no longer call. As men get older the insurance door begins gradually but surely to close on them. Then to some the door closes abruptly. It is a sorry day for any man when he realizes life insurance men will no longer call. May I ask you one question . . .?"

—John Hancock Signature.

DEFINITION OF INSURANCE

Life insurance is financial faith well founded; hope made certain by fruition; charity eclipsed by lack of want; and human love made immortal by the token it sends back from the grave.

—J. Stanley Edwards.

That's the question YOU have to answer!
Even though YOU weren't there to hear the bombs at Pearl Harbor, to see the plunder of the Philippines, to cheer the boys at Bataan, the war is all around you.

It's everywhere . . . At the neighbor's house where a mother prays for her boy in uniform . . .

At the mill down the road where men you know work night and day faster, faster, faster . . .

DENVER, COLORADO
Names and addresses of Supreme Officers:

SUPREME BOARD:

Leo Jurjevec, President, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Geo. J. Miroslavich, Vice-Pres. & Juvenile Supervisor, 3360 Vine St., Denver, Colo.
Frank J. Bradach, 2nd Vice-Pres., 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Anthony Jernin, Secretary, 4676 Washington St., Denver, Colo.
Michael P. Horvat, Treasurer, 4417 Penn St., Denver, Colo.
Dr. J. F. Snedec, Medical Director, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

BOARD OF TRUSTEES:

Thomas J. Morrissey, Chairman, 1934 Forest St., Denver, Colo.
Mike Popovich, 2nd Trustee, 1849 Grove St., Denver, Colo.
Anton Hupar, 3rd Trustee, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

JUDICIAL DEPARTMENT:

Joe Blatnik, President, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
Johanna V. Marvar, 7801 Wade Avenue, Cleveland, Ohio
Vincent Novak, Box 492, Elly, Minnesota
Joseph Godec, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio
Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

SPORTS DIRECTOR:

Edward Juvancic, 9535 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

OFFICIAL ORGAN:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

All remittances for assessments and official correspondence shall be addressed to the office of supreme secretary, and all complaints or appeals to the office of the president of judiciary committee. Applications for admission into the adult department, increase of insurance, sick, accident, operation and indemnity benefit certificates shall be mailed to the office of supreme Medical Director.

The WSA invites any male or female person of the Caucasian or white race between the ages of 1 and 50 years to join its ranks. Persons, who desire to become members of the Association, should contact any officer or member of the nearest WSA lodge or write direct to the headquarters of the Association. Eight adult members are required to organize a new lodge in localities where there is no lodge of the Association. For all additional information in regard to organizing lodges, or becoming members, please write to the office of supreme secretary.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION TODAY!

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR AUGUST, 1943

FINANČNO POREČILO ZSZ ZA MESEC AVGUST, 1943

Lodge No.	Receipts	Disbursements	Lodge No.	Receipts	Disbursements
Dr. št.	Prejemki	Izdatki	Dr. št.	Prejemki	Izdatki
1.	\$408.53	\$228.50	33.	194.22	980.44
3.	450.92	702.94	34.	11.79	14.00
4.	106.89	50.50	35.	203.74	—
5.	315.41	5.00	37.	47.69	—
6.	76.10	31.00	38.	85.84	20.00
7.	322.26	57.00	41.	445.29	305.00
8.	45.99	—	44.	54.44	—
9.	222.73	—	45.	64.11	—
11.	48.39	14.00	46.	26.81	—
13.	24.43	—	51.	85.56	—
14.	223.36	100.00	52.	63.56	—
15.	68.81	—	53.	10.75	—
16.	458.83	283.00	54.	64.11	55.00
17.	133.30	—	55.	42.90	31.00
21.	252.62	41.00	56.	59.43	25.00
22.	69.61	30.50	57.	11.27	—
23.	95.67	—	58.	13.08	—
24.	89.95	—	59.	69.39	57.00
26.	61.31	14.00	60.	19.18	—
27.	19.23	—	61.	23.37	—
28.	23.83	—	62.	10.49	63.00
29.	141.80	—	63.	30.59	—
30.	37.45	500.00	64.	25.60	—
31.	24.34	—	65.	4.10	—
32.	145.98	19.50	66.	11.88	—
Total — Skupaj		\$5,537.93			\$3,627.38

Interest on Bonds — Obresti na obveznice:

\$5000 Edgewaters, Accrued	\$ 68.33
\$7000 Middle Rio Grande, Accrued	13.22
\$5000 Ecorse, Mich. Sch. No. 11, 3½%	87.50
\$6000 Durma, Tex. Sewer, 4½%	135.00
Interest on FHA and Mortgage Loans—Obresti na FHA in hip... Taxes on FHA Loans—Davki na FHA posojila...	
Fire Insurance on FHA Loans—Zavarovalni proti ognju FHA...	
FHA Insurance — Zavarovalnilo na FHA posojila...	
Profit on Bonds Sold — Dobicek na prodanih bondih...	
Certificate Loans Increased — Posojila certifikatov zvisano...	
Total receipts from lodges — Skupni prejemki od drustev	5,537.93

Total — Skupaj — Interest on Bonds — Obresti na obveznice:

\$7000 Middle Rio Grande, Accrued	13.22
\$5000 Ecorse, Mich. Sch. No. 11, 3½%	87.50
\$6000 Durma, Tex. Sewer, 4½%	135.00
Interest on FHA and Mortgage Loans—Obresti na FHA in hip... Taxes on FHA Loans—Davki na FHA posojila...	
Fire Insurance on FHA Loans—Zavarovalni proti ognju FHA...	
FHA Insurance — Zavarovalnilo na FHA posojila...	
Profit on Bonds Sold — Dobicek na prodanih bondih...	
Certificate Loans Increased — Posojila certifikatov zvisano...	
Total receipts from lodges — Skupni prejemki od drustev	5,537.93

Total receipts — Skupni prejemki — Balance July 31, 1943 — Preostanek:

7,044.48	
Balance July 31, 1943 — Preostanek	393,428.11
<hr/>	
Total — Skupaj	\$400,472.59
<hr/>	

Disbursements — Izdatki:

Death Claims — Smrtnine	\$1,897.68
Sick Benefit Claims — Bolniške podpore	1,224.50
Operation Claims — Operacijske podpore	475.00
Premiums for new members — Asesmenti za nove člane	30.00
Total disbursed to lodges — Skupno izdato društvo	\$2,627.38

Miscellaneous — Razno:

Officials' Salary — uradniške plače	199.55
Home Office Employee — Pomočnica v gl. uradu	70.64
Telephone — Telefon	4.40
Printing & Advertising — Tiskovine in oglasi	64.25
Lights — Razsvetljavo	1.02
Fraternal Monitor and Fraternal Field	4.50
Ladder — Lestvica	4.06
Matt Kochevar's picture — Slika v gl. uradu	6.12
Frame for 1941 Convention picture	2.55
Exchange Charges on Coupons — Vnosčenje kuponov	2.95
FHA Insurance — Zavarovalnilo na FHA posojila	15.84
Total disbursements — Skupni izdatki	\$375.88

4,003.26	
Balance August 31, 1943 — Preostanek	\$396,469.33
<hr/>	

Sick Benefit Paid — Bolniške podpore plačane:

Ldg. No. Name	Amount	Ldg. No. Name	Amount	
Dr. št.	Ime	Vzeto	Dr. št.	Ime
1 Spahn Mary	\$20.00	3 Petrovich John	10.00	
1 Tanko Frank	14.50	3 Prince Michaela	29.00	
1 Starr Nick	14.00	3 Skul Johanna	16.00	
1 Mershon Rose	20.00	3 Tekavci Martin	30.50	
1 Mauser Steve	6.00	4 Patrick Jacob	34.00	
1 Kucler John	32.00	4 Presto Tony	16.50	
1 Jancar Joe	41.00	6 Papesh Frank	31.00	
1 Caesar John	23.00	7 Marolt Angela	57.00	
3 Germ John	20.00	11 Kosec Joe, Sr.	14.00	
3 Lustik Frank	61.00	14 Dupin Mary	45.00	
3 Mramor John	11.00	14 Mlakar Katherine	28.00	
3 Papež Ignac	33.00	14 Nemanich Mary	27.00	

AMERIKANSKI SLOVENEC

This Country of ours is worth our thought, our care, our labor, our lives. What a magnificent Country it is! — WILLIAM P. FRYE.

BUY ANOTHER U. S. WAR BOND TODAY!

Fit Your Child For The Future

Lodge No. 57—Trans. to Adults: (1) Justice Bastistig.

Lodge No. 61—Entered: (1) Anna M. Milun.

Today all over America—in the classrooms of thousands of schools, boys and girls are learning the importance of education so necessary in their future lives. The parents see to it that no step is left unturned, no stone unturned to prepare their children to face the future.

Parents know, that in any home fraternal insurance lends a feeling of protection, confidence and security. They know that insurance is a good investment and a wise way to accumulate life's savings thereby building an estate. They accepted this insurance because they believe in it as a protection against the hazards of life which are bound to creep in sometime or other.

Such parents certainly want their children to know these valuable facts. It should be made a part of their education. What insurance is and what it does should be explained to them as soon as they are old enough to understand these fundamental principles. This must be done privately in the homes and in our lodges under the supervision of the juvenile supervisor, especially where juvenile branches are organized.

AMERISKE NARODNE PESMI

Ameriški prijatelji muzike že dolgo občudujejo evropske narodne pesmi ki so jih izseljenici raznih narodov prineali s seboj; te pesmi so istočasno važna činjenica ki vzdržuje kulturno ozadje v življenju mnogih slojev ameriškega naroda.

Dolgo je trajalo dokler so narodne pesmi, ki imajo popolnoma ameriško ozadje, postale splošno poznane ker so vedno bile zasenčene od evropskih narodnih pesmi. Toda Arhiv Ameriških Narodnih Pesmi v Kongresni Knjižnici se je potrudil da se ta malomarnost napsproti domaći folklorni muziki popravi, in v teknu zadnjih desetih let je spravil skupaj največjo zbirko na svetu ameriške narodne muzike na ploščah. Sedaj pa, ko ji je Carnegie Korporacija dala materialno pomoč, ki ji je omogočila ustvariti popolnoma modern moderan laboratorij za izdelavo plošč, ima tudi mogočnost preskrbati z duplekti plošč narodnih pesmi druge knjižnice, šole, kolegije in javnost splošno.

Kongresna Knjižnica je pripravila sedem albumov s 119 naslovi muzike, ki je bila izbrana kot najboljša in najbolj reprezentativna med zbranimi 30,000 ploščami pesmi. Knjižničar Kongresa, g. Archibald MacLeish, je rekel, da so ti albumi sedaj že pripravljeni za splošno delitev.

Pesmi na ploščah v teh albumih so avtentični in imajo poseben čar ker so posnete naravnost od navadnih ljudi in mnogih oddaljenih krajih zemelje, in ne kopirane s plošč napravljenih v studiju. Uvaženi folkloristi kot so Alan Leman in njegov oče John Leman, ki je častni kurator Arhiva Ameriških Narodnih Pesmi, so mnogo delali na terenu, in njim pridela zasluga da so našli pesmi in pevce.

Pevci in svirači ki igrajo na teh ploščah predstavljajo na-

Nekaj so žene v naših severno-vzhodnih obrščenih državah, ki jih skupno imenujemo Nova Anglia, čakale in gledale po morju, kdaj se bodo njihovi mojci povrnili domov. Sedaj pa tam nekatero ženo pozijo in gledajo na nebo, če bi se morda tam pojavili nasiški sračni napadalci. Na slike vidimo, kako se tako opazovanje vrni. Vidimo tudi dva opazovalna stolpa Prevega borilskoga posvetovanja poročilo na gl. stan iz stolpa starodavne Spominske dvorane v Yarmouthu, kjer so prvi naseljenici opravljali skupno bogoslužje. Spodaj na levu je stolp, ki so ga zgradili leta 1807, da so od tam pasili, kdaj so brze jadrnice prihajale v portlandsko pristanišče. Sedaj civilni opazovalci prisluhujeta 24 ur na dan na aeroplana. Na desni pa je 50 čevljev visoki vodni stolp v Prou's Neck, Scarboro. Gor se pride po šibki lestvi. Stolp je zavarovan z hodečo žico.

O RAZNIH STVAREH

PRIDOBIVANJE ŽELEZA:

Železne rude se kopljajo v rudnikih, slično kot premog, ali pa se lomijo kot kamenje v kamnolomih, ali pa leže na zemeljskem površju. Z malo rudarsko železnico pa tudi z drugimi vozili se prepeljejo do talilnic, kjer so 20 do 30 m visoke okrogle peči, imenovane plavži. Notranja stena plavža je iz metalne opeke, zunanj ovoj pa je železen. V spodnjem delu je ognjišče, kjer gori množičen ogenj. Zgornji del ima na vrhu odprtino, kamor vsplojajo železno rudo. Predno vsplojijo rudo v plavž, jo je treba v posebni peči, na zraku pražiti, da iz nje odstranijo vodo, ogljikov dvokis in pa žveplo. Tako prazen rudi dodajo še tablice talilne snovi (apnenec in kremnjak) in dobro premehajo, ter napolnijo plavž od zgoraj navzdol v plaste tak, da sledi na vsako plast rude izmenoma plast koksa. V prednjem delu peči začijo koks, kamor dovajajo segreti zrak. Zaradi tega gori koks z vročim plamenom (do 16000 stopinj C). Spodne plasti koksa izgoravajo in dajejo pri tem veliko vročino, da se ruda tali in iz izloči železo, ki v užarenjem stanju kaplja in se zbirajo na dnu plavža. Da pa tu ne pride železo v dotiku z zrakom, ki ga dovajajo v ognjišče (da ne bi železo zopet oksidralo in bi tako zopet nastala ruda) preprečuje žlindra ali troska (spojina kremenjaka in apnence, ki se ga v ta namen preje primesali rudi). Žlindra je lažja od železa, zato plava na površju raztaljenega železa in zabranjuje dostop zraka k železu. Iz plavža

za izpuščajo najprej raztaljeno železo v žlebove iz peska, ali pa železne kalupe, kjer se strdi v palice, nato pa izpustijo še žlindro. Žlindra se uporablja za posipanje cest.

Na ta način iz plavža pridobljeni železo se imenuje surovo železo ali gredelj.

VRSTE ŽELEZA

a) Surovo železo ali gredelj, vsebuje poleg še nekaterih snovi precej ogljika (3–5%) ter je zato precej krhko in se ne da kovati. Je sive ali bele barve. Sivo železo je krhko in se ne da kovati, da pa se dobro taliti in vlivati (železne peči itd.). Belo surovo železo pa se ne da niti kovati niti vlivati, ampak se uporablja za izdelovanje jekla in kovnega železa.

b) Kovno železo dobijo na ta način, da raztaljijo litto železo na zraku, kjer se od železa vpijeti ogljik spaja s kisikom.

Drug način je, da staljenemu itemu železa dovajajo v bessemerskih hruškah ali knoveterjih od spodaj zrak, ki jemlje železni ogljik. Kovno železo ima v sebi malo ogljika, je vlaknato, na prelomu sivo, da se teniti, variti in piliti. V kislinah se topi. Iz njega izdelujejo žice, pločevino in vsakovrstne kovane železne stvari.

Jeklo je sivobele barve, prožno in trše od kovnega železa. Da se dobro kovati, variti in lepo zgledati. Ce razbeljeno jeklo ohlajamo prav počasi, postane mehko in raztezno. Trdo in krhko postane, če je hitro ohlajeno v mrzli vodi. Jeklo služi za izdelovanje vsakovrstnega orodja.

Ako jeklo segrevamo pri raz-

ličnih temperaturah dobimo različno barvo. Trdoto zaznamujemo z rimskimi številkami od 0 do 8.

ZELEZNI IZDELKI

Izdelovanje železne in jeklene pločevine, žic, žebrijev itd. Železno in jekleno pločevino izdelujejo v valjarnicah s posebnimi stroji, ki imajo po dva valja. Spodnjega vrti parna ali kaka druga sila, zgornji pa se vrti le vsled trenja, ni pa stabilen in se zato lahko dviga in pada.

Razbarjeni kos železa ali jekla vtraktejo med valja, ki ga vrtita s seboj. Ce se to ponavljajo postanejo kosi vedno tanjši in končno dobimo pločevino z želeno obliko. Slično izdelujejo tudi železni in jeklene palice različnih oblik. Valji imajo take zareze, kakrsna mora biti oblika palice.

Zablje izdelujejo iz železnic. Posebni stroji jih razsekavajo v kose.

PREBAVA IN POČITEK

Neki zdravnik piše o prebavi in potrebnem počitku: Pojedi so vsi prebavni organi obteženi in morajo zelo delati. Da lahko prebavo točno izvršijo, jim je potrebno več krvi, ki se prelije od mišičja in možgan vanje. Prav radi tega, ker je za časa prebave v možganah in v mišičevju manj krv, čuti človek po jedi potrebo po počitku. Zato mora človek po jedi telesno in duševno mirovati. Tako priljubljeno spanje po kosilu ni vselej prizgodljivo. Posebno ljudje, ki delajo duševno, naj si nikar ne privočijo spanja po kosilu, ker to spanje pospešuje nabiranje nezdrave masti. Že ležanje samo ovira prehod pre-

bavljene hrane v črevesje in tudi hrana sama ne pride polnoma v dotiku s soki želodca. Priporočijo pa je, našloniti se v naslonjač, zapreti oči, da se živčevje tako popolnoma pomiri in popusti. Kdor to stori se bo v kratkem časutil po jedi okrepčanega in bo lahko kmalu šel zopet na delo. Zamujenega ponočnega spanja ni mogoče nadomestiti s popoldanskim spanjem. Popoldansko spanje je radi prebave nemirno. Poleg tega moreniti se zato lahko dviga in pada.

Pred nedavnim so listi poročali, da so naši četniki napadli laško kolono v bližini Sv. Vida, oziroma Podkraja nad Vipavo, pri katerem napadu je obležal mrtev tudi en naš fant ter so se Lahi zato maščevali nad njegovo družino, hišo začiali, ostale pa odpeljali.

Kasneje so dospela ponovna poročila o močnem delovanju četnikov na Nanosu.

Četniki, ki se držijo na nedostopnih vrhovih Nanosa, se spuščajo zvezcer v dolino ter prečijo na Lahe ki gredo po rebrniški cesti proti Postojni. Četniki porabijo posebno čas, ko je hidra burja, katere Lahi niso vajeni, da napadajo posamezne vojaške kolone in automobile. To delo opravljajo četniki tako spremno, da dostikrat celo prebivalci vasi Sv. Vida, Podkraja, Ložic in drugih tamkajšnjih vasi ne vedo ničesar o tem.

Vendar pa Lahi stavljajo prebavstvo v zvezco s temi napadi in se nad njimi maščujejo. Tako poročajo, da so nedavno ponovno požgali nekaj hiš v Ložicah. To poročilo potrjuje naša mnenje, ko smo pisali, da ni izključeno, da se gre za požgane hiše v tej vasi, čeprav leži nižje od rebr-

niške ceste in na ravni.

Maščevali so se Lahi tudi nad Razdrčišči in požgali nekaj hiš in gospodarskih poslopij.

Da imajo naši vippavski četniki precejšnjo moč nam dokazuje dejstvo, da so zavzeli vojaške utrdbe, ki so jih Lahi zgradili proti Jugoslaviji na Suhem vrhu ter jih Lahi ne morejo pregnati.

Zelo živahnemu delujejo tudi vippavski četniki na Snežniku. Ti četniki so v reški dolini pred kratkim spet pognali v zrak dva mosta.

Iz teh poročil vidimo, da Lahi celo v naših krajih niso varni in ljudstvo same čaka prilike, da se jih iznebi.

(Po južno ameriškem "Slov. Listu" od 9. jul. 1943.)

MEH ZA SMEH

OŽENI NAJ SE

Samec: "To življenje po gostilnah mi že preseda."

Zakonski mož: "Kar oženi se, pa ti po gostilniško življenje kmalu ugajale."

*

NAJBOLJE ŽENSKE

A: "Mislim, da so najboljše tiste ženske, o katerih najmanj govorijo."

B: "Jaz pa mislim, da so najboljše tiste, ki najmanj govorijo . . ."

*

NA DOPUSTU

A: "Preseneča me, da vi, gospod doktor, pijete toliko vina, ko ste vendar predsednik Protialkoholne zveze . . ."

B: "Povsem točno, toda trenutno sem na dopustu."

*

UTRINKI

Kdor želite sadi, za svojo hišo denar na obresti nalaga.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*</

KNEZ SEREBRJANI

— ROMAN —

Rusko — A. K. Tolstoj :: Poslovenil — Al. Benkovič

Ko je ponoči pri vrtнем plotu Serebrjanega prepričevala o svoji ljubezni, so ji te besede nehote vrele iz duše; besed ni izbirala in ko bi bila takrat za sabo ugledala svojega moža, bi mu bila odkrito srno priznala vse. Toda domišljija Helenina je bila goreča, narava pa plaha. Po nočnem sestanku s Serebrjanim ji je vest po prestano očitala. Temu se je pridružil še smrtni strah zaradi Nikite Romanoviča. Srce se ji je trgalo od nasprotujčih si čustev. Najrajsi bi se bila vrgla mogoč k nogam in ga prosila odpuščenja in sveta; a bala se je njegove jeze; bala se je za Nikita Romanoviča.

Ta boj, te muke, strah, s katerim jo je navdajal mož, ki je bil sicer dober in ljubnevni, toda neizprosen v vsem, kar se je tikalo njegove časti, — vse to je uničevalo in izpodkopavalo njene telesne moči. Ko so se uštice Serebrjanega dotaknile njenih, se je stresla kakor v groznici, noge so se pošibile pod njom in iz ust so ji ušle besede: "Presveta Bogorodica, usmili se me!"

Morozov je prehitel Heleno.

"Ej!" je rekel, "žensko zdravje! Izgleda kakor kri in mleko, pa je dosti le, da jo malo boli glava in že je niti noge ne drže več. Nič hudega, to preide, preide! Pritopite, dragi gostje!"

Glas in vedenje Morozova se ni niti najmanj izpremenilo. Videti je bil čisto miren, vlijeden in prijazen kakor prej.

Serebrjani ni vedel, je li Morozov pridel v njegovo tajnost ali ne.

Ko je bil obred končan in se je Helena, spremljenvana od svojih družčic, oddaljila v svojo sobo, so gostje na poziv Morozova zopet sedli k mizi.

Družina Andrejevič je vse zabaval in gostil s prejšnjo skrbnostjo in ni pozabil niti najmanjšo dolžnost, ki so bile za gospodarja takratne dobe potrebne, da si je pridobil slavo dobrega gostitelja.

Bilo je že pozno. Vino je razgrovalo glave in čudne besede so včasih uhaiale med razgovor opričnikov.

"Knez," je rekel eden izmed njih, nagnivši se k Vjazemskemu, "čas bi bilo pričeti!"

"Molči!" je šepetajoč odgovoril Vjazemski, "da te starec ne sliši!"

"Naj me sliši, saj ne bo razumel!" je na glas nadaljeval opričnik s pijansko trmo.

"Molči!" je ponovil Vjazemski.

"Čas je, ti pravim, knez! Pri moji duši, da je! Čakaj, da dam znamenje."

In opričnik je hotel vstati.

Vjazemski ga je z močno roko pridržal na klopi.

"Bodi pameten!" mu je rekel na uho; "če ne, ti porinem ta nož v grlo!"

"Oho! ti še groziš!" je kričal opričnik, vstajajoč s klopi. "Vidiš, kakšen si! Saj sem ti rekel, da ti ni verjeti! Saj nisi naš brat! Jaz bi vam že pokazal, vsem vam, knezom in bojarom, ki nam odjedate plačo! Le počakaj, bomo videli, kdo bo hujši. Stran z kolepom, ki ga imaš pod kaftano! Izderi sabljo! Bomo videli, kdo bo hujši!"

Te besede so bile izgovorjene s pijanim jezikom sredi splošnega razgovora in hrupa; vendar so nekatere izmed njih priletele v ušesa Serebrjanega in vzbudile njegovo pozornost. Morozov jih ni slišal. Vi del je samo, da je med gosti nastal preprič.

"Dragi gostje!" je rekel in vstal izza mize; "zunaj je že temna noč. Ali ni že čas počitka? Za vse so pripravljene mehke pernice in blazine."

Opričniki so vstali, se zahvalili gospodarju in odšli v počivališča, pripravljena jima na dvorišču.

Tudi Serebrjani je hotel oditi.

Morozov ga je prijel za roko.

"Knez," mu je rekel šepetajoč, "počakaj me tu." In Družina Andrejevič, zapustivši Serebrjanega, je odšel v ženino stanovanje.

16. Ugrabljenje.

Med obedom se je godilo okrog doma Morozova nekaj nenavadnega.

O mraku so se ob vrtnem plotu in nadzadnje tudi na dvorišču pričeli pojavitati drug za drugim novi opričniki.

Ljudje Morozova se niso brigali zanje. Ko se je znočilo, je bil dom Morozova od vseh strani obkoljen od opričnikov.

Konjar Vjazemskega je odšel iz obednice, kakor da gre napajat konje. Preden pa je prišel do konjskega hleva, se je ozrl na vse strani, stopil k vratom in čudno zažigal. Nekdo se je pripazil k njemu.

"Ali ste vsi tu?" je vprašal konjar.

"Vsi!" je odgovoril vprašani.

"Ali vas je mnogo?"

"Petdeset!"

"Dobro, čakajte na znamenje."

"Ali bo kmalu? Siti smo že čakanja."

"To je odvisno od kneza. A čuj, Homjak, knez je prepovedal podtakniti ogenj in rotati v domu."

"Prepovedal? Ali je on moj gospod ali kaj?"

"Danes je tvoj gospod, ker ti je Grigorij Lukjančukazal, da ga danes slušaj."

"Slušal ga bom, slušal, a samo njega, ne pa Morozova. Pomagal bom knezu odpeljati bojarko, potem pa mi ne bo nihče več ukazoval."

"Pazi, Homjak, knez ne pozna šale!"

"Kako neumno govorš!" je rekel Homjak in se zlobno smejal. "Knez je knez, jaz sem pa jaz. Ako se hočem zabavati, kaj to koga briga?"

Isti čas, ko se je vršil ta pogovor pri vratih, je Morozov zapustil Serebrjanega in šel v Helenino spanilico.

Bojarka še ni legla. Kokošnika ni imela več na glavi. Debela napol razpletena kitalja je padala po belih ramah. Moderc je imela na prsih odpet. Helena se je hotela sleči, a je povesila glavo in se zamislila. Misli se ji blodile v preteklost. Spomnila se je prvega znanja s Serebrjanim, svojih nad, obupnosti, snubitve Morozova in prisegi. Živo si je predstavljal, kako je šla pred svojo svatbo, po običaju sirot na Radunico (Praznik, ki po pomenu odgovarja našim Vsem svetnikom. Pade na prvi teden po veliki noči.) na grob svoje matere, kako je postavila pod križ posodo rdečih piruhov, se v duhu poljubila z materjo ter jo prosila blagoslova za ljubezen in zvezo z Morozovim.

Takrat je verjela, da premaga svojo prvo ljubezen, verjela, da bo srečna z Morozovim. A sedaj... Helena se je spomnila poljubovega obreda in mraz jo je izpretele. Bojar je vstopil neoprezen in obstal na pragu. Njegov obraz je bil strog in žalosten. Nekaj časa je molče gledal Heleno. Bila je še tako mlada, tako neizkušena, tako nespretna v varanju, da se je Morozovu nehote zasmilila.

"Helena!" je rekel, "zakaj si se razburila pri obredu?"

Helena je vztrpelata in uprla v moža pogled, poln strahu. Hotela mu je pasti k nogam in mu povedati resnico, a pomisliла je, da morda Morozov doslej še ne sumniči Serebrjanega, in bala se je zvaliti nanj osveto svojega moža.

"Zakaj si se vznemirila?" je ponovil Morozov.

"Ni mi bilo dobro," je šepetajoč odgovorila Helena.

"Tako, ni ti bilo dobro, a ne telesno, marveč duševno. Tvoja bolezen je duševna. Ti pogubiš svojo dušo, Helena!"

Bojarka se je tresla.

"Ko je prišel davi," je nadaljeval Morozov, "Vjazemski z opričniki v naš dom, sem čital sveto pismo. Ali veš, kaj pravi sveto pismo o nezvestih ženah?"

"Moj Bog!" je zastokala Helena.

"Čital sem," je nadaljeval Morozov, "o kazni za preuštevto..."

(Dalje prih.)

RUSI OSVOBODILI VSE OZEMLJE DO REKE DNJEPRA

(Nadaljevanje s 1. strani)

je tretje največje mesto v Rusiji in ga imenujejo za mesto "Sedmih gršev".

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi so mnenja, da je nemški umik v južni Rusiji povzročil zavezniški pritisk na zapad. Nenadni preobrat v Italiji, nevarnost invazije na Balkanu in druge težave so vrgle nemške načrte iz reda. Ni pa s tem, pravijo, nemška sila na ruski fronti še popolnoma zdrobljena, ker Nemci so mojstri tudi v umikanju in Rusi niso zajeli večjih števil nemških centri pri tem nemškem umiku.

Vojški strategi